

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre. . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =

Nyiltér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Parcellázás.

Hire jár, hogy a kormány Zala és Vasvármegyékben több nagyobb urodalmat megvásárol s azokat elparcellázza. A vevők a vételért hosszulejratu törlesztéses kölcsönként valamely banktól kapják olcsó kamatra.

A helyesen keresztülvitt parcellázás, a telepítés legjobb eszköze a kivándorlás megakadályozásának s ezzel együtt a mezőgazdasági munkáviszonyok javításának. Kétségtelenül bizonyos, hogy egyes vidékekről a kivándorlás azért indult meg, mert a földművelő nép a kötött nagybirtokok miatt nem tudott terjeszkedni, nem volt képes földhöz jutni.

Nem szabad azonban azt hinni, hogy a parcellázás abban a formájában, ahogy az nálunk szokás, valami sokat segít a bajainkon. Különösen nem sokat használ éppen annak a népnek, amelyet le akarnánk kötni a hazai röghöz s nem válik javára a birtokosnak sem, aki földmunkásokra szorul.

Nálunk a parcellázás ügyét, mint jó üzletet kezelték eddig a parcellázó vállalkozók, a bankok és ügynökök, ugyannyira, hogy az jelentős üzletgá vált, amely busás nyereséget hozott — a becsapott kisemberek bőrén.

Szeri-száma nem volt a parcellázás céljából való vásárlásoknak. Ahol egy nagyobb birtok eladó volt s ahol a nép még nem merítette ki teljesen a hitelét, megjelent az ügynök, a parcellázó vállalkozó, akinek a háta mögött rejtőzött egy vidéki pénzintézet. Nyerni akart mindenki. A tulajdonos jó áron adott tul a birtokán; az ügynök busás províziót kapott; a vállalkozó egy garas befektetés nélkül zsebre vágott sok ezer forintot s a takarékpénztár, amely lényegében nem tett egyebet, mint közvetítőként helyezkedett el a parcellázó vállalkozó, a vevők és egy nagyobb bank közé, szintén megtalálta a maga

10%-os kalkulusát. Lelkiismeretbeli kérdést senki sem csinált a dologból. Hiszen sok száz paraszt fizeti a hasznót, azt is harminc-negyven esztendő alatt. Nem sok jut belőle egy fejre.

Szóval ráspekuláltak a magyar paraszt földéhségére és a szorultságára. Itt-ott számítottak a butaságára is. És jól számítottak. A paraszt beugrott. Megvette a földet hitelbe, akármilyen drágáért kintáltak. Mert nem kellett előre fizetni. Lekötötte mindenét, azt is, amiye volt, azt is, amiye lesz. Ha a végzet úgy akarta, hogy néhány jó esztendő következzék, a részleteket meg is fizette; sőt volt sok eset, amikor kigazdálkodta a hátralékot és jólétbe jutott. De legtöbbször csak az, akinek volt már mire támaszkodnia, aki már meglevő vagyonával ment bele az üzletbe. Akinek alig volt valamije, vagy éppen teljesen vagyontalanul próbált szerencsét, rendszeren tönkre ment. Az építkezésre, az első berendezésre szükséges pénzt váltóra vette fel s nem bírta el a dupla adósság terhét. Addig ameddig győzte, azután elárverezték. A bank nem vesztett, mert annak a követelése első helyen volt biztosítva s időközben a telepes építkezett is, tehát több volt a hipotéka. De vesztett az a sok kisember, aki a szomszédjának, sógorának, komájának aláírt.

Ne tessék azt hinni, hogy ezek csak szörványos esetekből, kivételekből alkotott általánosítások. Nem. Ez volt a szabály mindenütt, ahol üzletszerű parcellázások folytak s ahol a nép könnyelműen belement a pénz nélkül való szerzésbe. Volt ott egy évtized alatt árverés bőven s ha manap egy kissé szünetel a birtokcsere, csak az állatárak rohamos emelkedésének köszönhető, mert ezzel segített magán a nép.

Aki megfigyelte a parcellázásokat, láthatta, hogy legelső sorban a módosabb

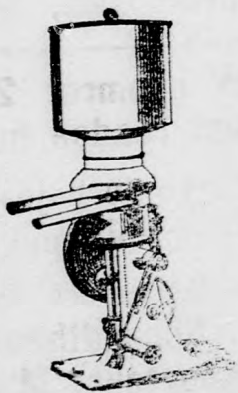
gazdákat igyekeztek a vételre rábírní s rendszerint ezekből kerültek ki a vevők mindenütt, ahol nem új telepítésről, hanem egyes községekhez közelebb fekvő birtokok eldarabolásáról volt szó. Ilyen esetekben a parcellázás tényleg sok helyen emelte a nép jólétét, de nem eredményezte azt, amit a parcellázástól várnánk: nem juttatta földhöz a napszámost, nem kötötte a röghöz azt a mozgó elemet, amely most Amerika felé gravitál.

Akadnak azután vidékek, ahol a szegény földnélküli Jánosok is belevágtak az üzletbe. Ugy okoskodtak, hogy nem veszhetnek semmit, miért ne próbálkozzanak. Csakhogy a szegény ember néhány év alatt megszokta azt a jó érzést, hogy neki birtoka és saját háza van s amikor elárverezték, ökölbe szorított kézzel átkozta a gazdagokat, akik elrabolták a vagyonát. Ezekből soha se lett többet se jó eseléd, se jó napszámos.

Ime ez a legjobbnak ismert szociális orvosság utóíze, amely erősen keserűvé válik, ha vállalkozók írják a recipét és a bankokban készítik el az orvosságot.

A parcellázást nem szabad teljesen átengedni a vállalkozóknak és bankoknak. A kormány bölcsen teszi, ha ott, ahol alkalom kínálkozik s ahol a népesedési viszonyok indokolják, maga avatkozik a birtokmegosztás szabályozásának kérdésébe, sőt az volna a legkívánatosabb, hogy a bankokat egyáltalán hagyja ki a játékból, mert mihelyt a népnek az ingatlanok vételárán felül nem csak a kamatokat, hanem a pénzintézetek nyereségét is meg kell fizetnie, a föld újra csak a már vagyonsabbak kezébe kerül s nem lehet földhöz juttatni a zsellért, napszámost és a parcellázás folytán kenyér nélkül maradó eselédet.

De van ennek a kérdésnek még egy másik része is, amelyet szintén nem szabad figyelmen kívül hagyni.

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket

Első magyar tejgazdasági gép- és eszkozyár Fuchs és Schlichter, BUDAPEST, VI., Jász-utca 7.

Különlegességek:

„Svéd Globe Seperator.”

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vaját évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb áron veszünk át.

Vajkivitel:

kézierő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj- és sajtyártáshoz legelőnyösebben szállít

Az állam megvesz egy nagyobb urodalmat s azt elparcellázza. Az urodalomban eddig megélt mondjuk száz család. Rendesen mind vagyontalanok, akiknek annyi pénzük sincs, hogy egy viskót építsenek. Mit csinál ez a száz béres? Földet adnak neki hitelbe? Jó. De ki ad nekik pénzt házra, marhára, gazdasági felszerelésre? A takarékpénztár jelzálogkölcseont már nem ad, mert a földet terheli a vételár. Váltókezest az ilyen szegény ember nem igen kap s aki aláír neki, azt magával rántja. Ha tehát a kenyér nélkül maradó cseléd részt kap a parcellázott dominiumból, demoralizálódik. Egy darabig a maga gazdája lesz, azután elzüllick. Ha nem kap földet, akkor száz közül kilencven Amerika felé igyekszik, vagy betelepül a városba proletárnak, hamarosan tagja lesz a szakszervezetnek és az urakat szidja a nyomoruságáért. Ugyanazokat az urakat, akik a szociális politika helyes útjait keresik, hogy a népet boldogítsák.

A földosztó politika helyes módjait megtalálni rettenetes módon nehéz. Mert aki meg tudja fizetni a földet, annak nincs szüksége földosztásra, parcellázásra; a földre pedig éppen annak volna szüksége, aki nem tudja megvenni.

A magam részéről bármennyire üdvösnék és helyesnek tartom is azt a törekvést, hogy a földművelő nép terjeszkedése biztosíttassék s a kisbirtokok szerzése megkönnyíttassék, a parcellázás mostani módjától nem remélek sikert. Nem állítom azt, hogy egyes helyeken nem volna alkalmas a parasztság jólétének emelésére; de nem tartom alkalmas eszköznek az általános mezőgazdasági viszonyok javítására.

A parcellázást én megfordítva kezdeném. Ma földet adnak a népek; építsen az rá házat. Én bölcsőbb dolognak tartanám, ha először házhoz juttatnák a zsellért, azután egy kis földhöz. Csak annyihoz, amennyi megtermi a kenyerét. A többit, a törlesztésre szükséges összeget, a ruhát, az adót megszerzi napszámmal. A rög, amelyen lábát megvetheti, a hajlék, amely otthont ad a szegény embernek, nézetem szerint többet ér, mint egy adósságra szerzett egész telek, amelynek az árát nem tudja kifizetni. Ott és akkor következhetnék azután a nagyobbarányu parcellázás, ahol a törpebirtoku, kisházak zsellér, vagy napszámos elem kiképződött s ahol a népek már van valamire támaszkodnia az újabb birtokok vételénél. Mogvan a háza, marhája, valamelyes eszköz.

Szóval lépésről-lépésre, fokról-fokra kellene fejleszteni a viszonyokat, mert az

ugrás megboszulja magát. Egy nagyobb-szabásu parcellázás rohamos keresztülvitele egész vidékek munkásviszonyait megront-hatja és sok eddig már önálló existenciát tehet tönkre.

A fokozatos parcellázás módja is könnyű. Amint fent mondtuk, az állam nagyobb urodalmak megvételét tervezi feldarabolás céljából. Ilyen nagyobb birtokokon rendszerint van néhány község, amelyek a legtöbb helyen agyon vannak zsufolva, építve, mert a belsőségeket ma már hihetetlen kicsiségekre osztják, miután a falvakat mint vasgyűrű szorítják össze az urodalmi birtokok. Ezeknek a falvaknak a terjeszkedését kellene előmozdítani oly formán, hogy a napszámosok és cselédek házhoz jussanak; azután a falvakhoz közelfekvő földeket lehetne örökáron eladni, a többit pedig kisebb-nagyobb darabokban hasznosbérbe adni. A fejlődés ezután ugyszólván már magától menne. A falu épülne tovább, lassanként jelentkeznének a vevők a távolabbi földekre s amíg a nép az okosan szervezett termelési és értékesítő szövetkezetek segítségével, a magasabb munkabérek-ből, szorgalmának gyümölcséből erőre kapna, az állam fokozatosan tulajdonába bocsáthatná a kisembereknek az egész területet. Új községek, majorok, tanyák keletkeznének, amelyek nem volnának a bank adósleveleire épített, az adósság terhe alatt roskadozó Potemkin falvak, hanem a gazdasági élet szerves fejlődésének sarjai.

Manap a parcellázástól joggal fél és retteg a munkásra és cselédre szoruló birtokos, mert elvonja tőle a munkaerőt s végső eredményében nem eredményez mást, mint egy csomó eladósodott földművest, aki a bankoknak dolgozik és végrehajtási költségeket fizet. A fokozatosan és mérsékeltén keresztülvitt parcellázás pedig inkább szaporítaná azon munkások számát, akik nem tartoznának a teljesen vagyontalan proletárok közé; emelné a föld értékét, lehetővé tenné a gazdasági cselédnek, hogy öregségére egy viskót és egy darab földet szerezzen magának s állandóan egy helyhez kötné, mert háza tövéből egy magyar ember sem szeret távozni.

Állandó és biztos otthonhoz kell először kötni a föld proletárjait, hogy önálló existenciákká válhassanak. Áldozatokat kell hozni az államnak, hogy később úgy ne járjunk a parcellázással, mint az agrárkölcseönökkel, amelyek segítségével sokan rekonstruálták ugyan a szőlőiket, de nagyon sokan tönkre is mentek bele. Megkötötték vele a homokot, de koldussá tették a hegyet.

Zalavármegye közgyűlése.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 10-ikén tartotta rendes téli közgyűlését gróf Batthyány Pál főispán elnökielte alatt.

A közgyűlés nem volt oly népes, mint várták, mert a rossz időjárás miatt a messzebb vidékekről kevés bizottsági tag jött be.

Elnöklő főispán a gyűlés megnyitása s a jegyzőkönyv hitelesítők kijelölése után a balatonparti vasut ügyét tüzte ki tárgyalásra. A vasut segélyezésére a törvényhatósági bizottság kilométerenként 6000 koronát, vagyis összesen 42.0000 koronát szavazott meg. Miután a vonalat előreláthatólag az állam építteti ki, az alispán illetve az állandó választmány azt javasolta, hogy a hozzájárulás az állam részére is biztosíttassék. A közgyűlés a javaslatnak megfelelően határozott, de Malatinszky Ferenc indítványára kimodta, hogy határozatát csak három évig tartja fenn s amennyiben ezen idő alatt a vonal kiépül, a hozzájárulást az államnak is megadja.

Ezután a közigazgatási bizottsági tagok választása következett. A bizottságból 1906 év végén kilépnek: Barcza László, gróf Batthyány József, Bogyay Máté, Deák Mihály és Szily Dezső. Megválasztottak: Barcza László (73 szavazattal), gróf Batthyány József (94 szavazattal), Bogyay Máté (65 szavazattal), Deák Mihály (65 szavazattal) és Eitner Zsigmond (új tag, 90 szavazattal).

A katonabeszállásolási pótdó % -át a közgyűlés 1907 évre leszállította s azt 1906 évre a házbér és házosztályadóra 3⁹/₁₀ %-ba, a többi adónemre 4⁵/₁₀ %-ban, 1907 évre pedig 2⁸/₁₀ %, illetve 2⁹/₁₀ %-ban állapította meg. Az 1907 évi adószállítást annak a következménye, hogy a kártalanítás kulcsa is leszállított, nevezetesen a legénység után eddig fizetett napi 18 fillér 10 fillérré s a lovak után fizetett 20 fillér 12 fillérré mérsékelte.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület s a mezőgazdasági bizottság javaslata alapján tárgyalta a közgyűlés a cselédlakások rendezésére vonatkozó szabályrendelet tervezetét. A tárgyhöz hozzászólt Koller István, aki a zalaegerszegi járás főszolgabirójának azt az eljárását kifogásolta, hogy egyes gazdaságokban a cselédlakásokat megvizsgáltatta s azokban méréseket eszközölt. Felszólaló szerint ez az eljárás az egyébként is forrongó és izgatott hangulatot még jobban szítja és felesleges is, mert a cselédlakások kérdése a szabályrendeletben, vagy esetleg országos törvényben megállapítandó határidő alatt rendeztetni fog. A hatóságokat s a kormányzatot azzal vádolja, hogy a gazdaosztály ellen animozitással viseltetnek s érdekeit a válságos időkben nem védik eléggé. — Gróf Batthyány Pál főispán — ismerte a kormány intencióit — tiltakozik azon vád ellen, hogy a kormány a birtokososztály érdekeit nem istápolná, Arvay Lajos alispán kijelenti, hogy a cselédlakások megvizsgálására vonatkozólag utasítást nem adott, a vizsgálatokról tudomása nem is volt. Valószínű, hogy azok közegészségi szempontból teljesíttettek.

A belügyminiszternek a főispáni lakás elfoglalására vonatkozó rendelete kaposán a közgyűlés újból felvettette a vármegyei ház felépítésének ügyét s a kérdés előkészítésére az alispán elnökielte alatt bizottságot küldött ki.

A vallás és közoktatásügyi miniszter rendelete folytán a népnevelési bizottság szerveztetett. A bizottság feladata a népnevelés állandó ellenőrzése, az iskolák dologi és személyi viszonyai, valamint a magyar nyelv tanítása feletti felügyelet. A bizottságnak véleményezési és indítványozási joga von. Elnöke a főispán, akadályoztatása esetén az alispán. — Alelnökökké megválasztottak: Legáth Kálmán és Odor Géza; aljegyzők Volper Pál és Szalay Samu. — Tagokul megválasztottak: Arvay Lajos alispán, Barcza László, gróf Batthyány József, Szily Dezső, Zakál Henrik, Ziegler Kálmán, Bosnyák Géza, Malatinszky

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle radio-aktív =

Igmándi

keserűviz, az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza. =

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknek és székszorulásban szenvedőknek.

Csodálatos gyógyerejét az igmándi viz. radium-tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. Főszéküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható Zalaegerszegen Kaszter Sándor gyógyszerésznél, Gyarmati Vilmos, Kosztelitz Miksa urak fűszerüzletében. Kis üveg 30 f, nagy üveg 50 f. — Az egyedüli természetes keserűviz, amely kis üvegekben is kapható.

Ferenc, Hertelendy Ferenc, Hajik István, dr. Czinder István, Deák Mihály, dr. Dunszt Ferenc, dr. Tarányi Ferenc, Thassy Kristóf, Könmayer János, Farkas Gábor, Farkas József, Dervarics Ákos, id. Thassy Imre, ifj. Thassy Imre, Méhes Kálmán, Danesecs János, Szentmihályi Dezső, Skublics Zsigmond, Hajós Mihály, Isoó Ferenc, Kiss Pál, Rosos István, Winhoffner Dezső, Baboss Ármán, Zathureczhy Márton, Boshán Gyula, Pajthy Elek, Tóth Sándor, Udvardy Ignác, dr. Csempez Kálmán, Elek Ernő, Hertelendy Béla, Sebestyén Lajos, Ley József, Glázer Sándor, Németh János, Bogyay Máté, dr. Bárdi Ferenc, Kayser Vilmos, Skublics Károly, Szücs Dezső, dr. Thassy Gábor, Háy Dezső, Peczek György, Tánczos Lajos, Hertelendy József, Eitner Jenő, Eitner Zsigmond, Kroller Miksa, dr. Lukonich Gábor, Segesdy Ferenc törvényhatósági bizottsági tagok s a tanítók közül Pankovich György zalaegerszegi, Bánfi Alajos sümegi igazgató tanítók, Koller Ferenc alsólendvai, Németh György zalaistváni, Fazekas Lajos zalaegerszegi és Bun Lajos nagykanizsai tanítók.

Az alsólendvai járási mezőgazdasági bizottságba dr. Kürthy Dezső s a csáktornyaiba Mesterics Aladár tagokul megválasztottak.

A vármegyei alkalmazottak illetményeinek rendezése tárgyában kiadott belügyminiszeri rendelet alapján megállapították, hogy kik jogosultak az első fizetési osztályokba való belépésre. A felemelt illetmények a határozat jóváhagyása után fognak folyósítani.

II. Rákóczi Ferenc szabadságharcának megírására 500 koronát, a szegedi Rákóczi szobor fellállítására 200 koronát szavazott meg a közgyűlés.

Hasonló feliratokkal támogatja Zalavármegye közönsége: Sopron sz. kir. városnak a sajtószabadság szabályozása, Kassa sz. kir. városnak a nemzetiségi sajtó üzemeinek megakadályozása, — Szeged sz. kir. városnak a bűnvádi perrendtartás módosítása, — Nyitra vármegyének a magyar nyelvű cégfeliratok kötelező használata és a honvédség egyenruhájának megváltoztatása, — Fejér és Temes megyéknek a mezőgazdasági cseléd és munkásoknak megakadályozása, — Nógrád megyének a börzei üzérkedés ellensúlyozása, — Udvarhely vármegyének a néptanítók anyagi helyzete javítására vonatkozó feliratait.

Rechnitz Béla a Pápa—Ukk—sümegi h. é. v. engedélyese a vonal segélyezésért folyamodott. A közgyűlés kimondotta, hogy a segélyezés tárgyában csak akkor fog határozni, ha az engedélyes a vasut terveit s költségvetését bemutatja.

Az állandó bíráló választmányban megüresedett tagsági helyre Krosetz Gyula megválasztott.

Az igazoló választmány elnökévé a főispán Hajik Istvánt, tagjaivá Dr. Cinder Istvánt, Boshán Gyulát és dr. Szigethy Elemért kinevezte; a közgyűlés pedig Csutor Jánost, Odor Gézát, Udvardy Ignácot, Fischer Lászlót és Krosetz Istvánt tagokul megválasztotta.

A balatonudvari, novai és belatincei választókerületekben megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági helyekre a választás határnapja december 29-ikére tüzetett ki.

A zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal előterjesztést tett a fenéki hidvámszedési jog megváltása tárgyában. A közgyűlés a vámszedést nem váltja meg.

Törvényhatósági jóváhagyást nyertek: Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestületének a tisztviselők drágasági pótléka tárgyában, a polgári iskola épületére szükséges kölcsön felvétele tárgyában s a közgyűlések idejének megváltoztatása tárgyában hozott határozatait;

Nagykanizsa r. t. város képviselőtestületének a néptakarékpenztár alapra vonatkozó alapító levele; — Bánokszentgyörgy községnek a volt urbéresek tulajdonát képező ingatlanok átengedése tárgyában; — Zalaszentbalázs községnek telekkönyvi kiigazítás tárgyában; — Csabrendek községnek a Pápa—Devecser—ukki vasut segélyezése tárgyában; — Hemusovec községnek ingatlanok eladása tárgyában; — Csabrendek köz-

ségnek regalé kártalanítási kötvény feloldott értékének visszatérítése tárgyában; Szentmária és Alsómihályovec községnek irnok tartási átalány felemelése tárgyában; Szentmária községnek körjegyzői napi és végrehajtási átalány megállapítása tárgyában; Zalaszentbalázs községnek vásári helypénz díjazás tárgyában; — Dráskovec községnek ingatlan vétele tárgyában; — Sármedél, Szentgyörgyvár és Zalavár községnek vágóbiztosi szemledjék megállapítása tárgyában; — Zalaszentó községnek iskola építése tárgyában; — Baktúttos községnek a szegényalapot összevonása tárgyában; — Csörnyeföld községnek a kézbesítői fizetés megállapítása tárgyában; — Csabrendek községnek ovoda építési költségek beszerzése és törlesztése tárgyában; Keszthely községnek a zárdai iskola kibővítési költségeihez való hozzájárulás tárgyában; — Alsódomboru községnek szervezési szabályrendelet módosítása tárgyában; — Balatonfüred községnek ingatlan vásárlása tárgyában; — Bottornya községnek révhasonbér elengedése tárgyában; — Keszthely községnek a jegyzők lakbérilletményének emelése tárgyában; — Csapi és Opporovec községnek szülészeti fizetésének fel-emelése tárgyában; Hosszúfalú községnek ingatlan vétele tárgyában; Zalalövő községnek a Kőrmend—muraszombati vasut segélyezésére megszavazott 23.000 K. kölcsön felvétele tárgyában hozott határozatait.

A községi és körjegyzők kérelme folytán kimondatott, hogy a fizetésrendezés folytán kapott fizetési többlet után a nyugdíjalapot illető összeget a jegyzők 48 havi részletben kötelesek megfizetni.

Perlak község mértékhitelítő hivatal felállítását kérte. Miután a mértékhitelítés legközelebb már államostitni fog, a közgyűlés a kérelemnek teljesítését megtagadta.

A közigazgatási bizottság ülése.

Zalavármegye közigazgatási bizottsága december havi ülését 11-én tartotta gróf Batthyány Pál főispán elnöklété alatt.

Az alispán jelentette, hogy a személy és vagyónbiztonság, bár súlyosabb bűncselekmények által megtámadva nem lett, mégis a nagyobb számban előfordult lopások és betörések tolvajlások következtében a múlt havinál kedvezőtlenebb volt. A csendőrség letartóztatott: hatósági közegek elleni erőszakért 1, szemérem elleni vétségért 1, ember élete elleni büntetért 1, testisértésért 3, lopásért 95, zsarolásért 1, csalásért 1, más vagyonának rongálásáért 2 egyént, továbbá különféle kihágásokért 342 egyént jelentett fel s ezek közül 143 állítottat a közigazgatási hatóságok elé.

Novemberben 8 tüzeset jelentett be, amelyeknél az összes kár 42.876 koronát tett ki, ebből biztosítás által megtérült 18.798 K s így a biztosítatlanul maradt kár 24.078 koronára rug.

A közigazgatási viszonyokra a jó időjárás kedvező volt: a gazdasági munkák minden fenakadás nélkül befejeztettek. A nagykanizsai járásban az egerek okoztak nagy károkat.

A megélhetési viszonyok igen nehezek; az általános drágaság miatt sok a panasz. A kivándorlás a vármegye területéről az eddiginél nagyobb mérvet öltött. Jellemző az, hogy — ami eddig csak kivételesen fordult elő — az illetők táviratilag, vagy személyesen és tömegesen szóbelileg sürgetik külföldi utleveleik kiadását. Nagyon természetes tehát, hogy az utlevelek kiadását a tapasztalatokhoz képest az alispán újra megszorgította. Sajnos azonban, ennek sines sok eredménye, mert — ami szintén jellemzi a kivándorlási hajlamot — többen kijelentették az alispán előtt, ha nem kapnak utlevelet, anélkül is kivándorolnak. A csáktornyai vasutállomásról és alsólendvai járásból a muraszombati járáson keresztül Stajerszország felé sokan vándorolnak ki utlevél nélkül. Ezért az alispán megfelelő intézkedések végett jelentést tett a belügyminisz-

terhez és a csáktornyai határrendőrség felállítását megsürgette; a szárnyparancsnokságot csendőrkülönítmény felállításairól megkereste.

A pénzügyi adminisztrációt illetően: az adómunkálatok folyamatban vannak s a köztartozások november hónapban elég szép eredménnyel folytak be.

Az 1906 évi fősorozás a vármegye egész területén legnagyobb rendben befejezést nyert; az 1907 évi ujoneozási előmunkálatok pedig folyamatban vannak.

Közoktatásügy. — Kir. tanfelügyelő jelentette, hogy november hónapban megtárgyalta Sümeg nagyközség kiküldött érdekeltségével a miniszter által az ottani községi elemi iskolák állami kezelésbe vételéhez kötött feltételeket, s a képviselőtestületnek az államosításhoz adandó járulékokra vonatkozó határozatát a miniszterhez felterjesztette.

Tárgyalt a dekanovecei, domasinecei és muracsányi képviselőtestületekkel községi iskoláik államosítása ügyében. Mindhárom képviselőtestület az államosításhoz adandó járulékokat tüzetes határozatokba foglalta, melyek jogerőség után az összes államosítási adatokkal együtt a miniszterhez felterjesztettek. A perlaki járás főszolgabírójának jezen fontos tárgyalások alkalmával tanúsított támogatását kir. tanfelügyelő jelentésében külön kiemelte.

November hónapban meglátogatta a kir. tanfelügyelő a két muracsányi kisdudóvódat és a hodosáni állami iskolát: az alsórajki és kaczorlakai községi iskolákat.

A magyar földhitelintézet 1906 évi faiskolai jutalmát s a földművelési miniszter által küldött diszokmányt a nagykanizsai járás főszolgabírójának, az előjárásnak, az iskolaszéknek és növendékeknek jelenlétében kir. tanfelügyelő átadta Sáringer Károly magyarszardahelyi községi iskolai tanítónak.

Kir. segéd-tanfelügyelő a turesicscei állami iskola dologi és személyi viszonyainak rendezése céljából volt Turesicscén, meglátogatta a hosszúfalui községi iskolát, hol a folyamatba tett államosítást és harmadik tanítói állás szervezését tárgyalta meg. A közigazgatási bizottság határozata alapján a helyszínen rendezte a lovászi r. kath. iskola építkezési ügyét. Meglátogatta a kerkasztentkirályi, völgyifalui, kutfjei és kerkasztentmiklósi iskolákat. Kutfjejen megállapította az érdekeltséggel az iskolához építésének körülményeit.

Kir. tanfelügyelő megkereste az ev. ref. egyházi főhatóságot a csonkahegyháti, kustánszegi és barabásszegi ev. ref. iskolák tarthatatlan épületei ügyében. Ugy itt, valamint a lovászi és kutfjei iskolaházaknál a miniszter által kiadott mintatervek és építkezési utasítások szigorú figyelembe vételét s a tervnek és költségvetésnek a közigazgatási bizottsághoz beterjesztését kötötte ki az iskolafentartónál.

A m. tanfelügyelő a kivándorlás emelkedése, az alkoholizmus terjedése és pusztításai kapcsán felhívta a közigazgatási bizottság figyelmét egy nagy veszedelemre: az egy gyermek rendszer üzemre. Statisztikai adatokkal tünteti fel a balatonmelléki népiskolák növendékei létszámának nagymérvű apadását. A felszólalás körül kifejtett érdekes vita után a járási és körorvosok utján teendő intézkedéseket határozott el a közigazgatási bizottság.

Pénzügy. A m. kir. pénzügyigazgató jelentése szerint egyenes adóban november hó folyamán befizettek 4.364.904 K 18 f, (1905 novemberben 51.318 K 36 f); január—november hónapokban 4.925.527 K 45 f, (1905 év hasonló időszakában 1.018.832 K 45 f.) A bevétel novemberben 1.313.585 K 82 f-el, január—november hónapokban 3.906.695 K-val emelkedett. November végén 3.827.192 K 27 f hátralék állott fenn, ami a múlt évi hátralék és a folyó évi 8.752.620 K 72 f adónak 43,7 %-át teszi.

Hadmentességi díjban 1906 novemberben 33.346 K 53 f, 1905 novemberben 34 K; 1906 január novemberben 33.312 K 53 f, 1905 év

A
sósokuti „PAULA”

forrás természetes hazai ásványviz. Páratlan borviz.
Kristálytisza és utolsó cseppig élvezhető. Legol-
csóbb ásványviz.

Kapható minden kereskedésben. — Zalaegerszeg és vidékére egyedüli főelárusító Komlós M. Miksa cég Zalaegerszeg

hasonló időszakában 5922 K 79 f folyt be. Az eredmény november végéig 70.254 K 78 fillérrel kedvezőbb.

Bélyeg és jogilletékek. 1906 novemberben 175.307 K 85 f; 1905 novemberben 17.107 K 21 f; 1906 január november hónapokban 985.478 K 47 f, 1905 év hasonló időszakában 361.876 K 12 f folyt be. A bevétel 623.602 K 35 fillérrel emelkedett.

Illeték egyenértékben 1906 novemberben 8294 K 65 ft, 1905 novemberben 3516 K 77 ft; 1906 november végéig 54.812 K 72 ft, múlt év november végéig 17.868 K 46 ft vettek be. E cínnél az emelkedés 16.944 K 26 f.

Fogyasztási és italdobban 1906 novemberben 262.446 K 61 f, 1905 novemberben 248.244 K 24 f; 1906 november végéig 2.640.110 K 40 f, a múlt év hasonló időszakában 1.818.071 K 71 f folyt be. November végéig a javulás 822.038 K 65 f.

Italmérséi illetékekben 1906 novemberben 4549 K 56 f, múlt év hasonló időszakában 5070 K 51 f; 1906 november végéig 70.062 K 08 f, múlt év hasonló időszakában 59.478 K 34 f fizettetett be. Az eredmény 10.583 K 74 fillérrel kedvezőbb.

Dohányjövődékekben 1906 novemberben 215.723 K 40 f, múlt év ugyanezen hónapjában 303.335 K 69 f; 1906 január—november hónapokban 2.488.877 K 41 f, múlt év november végéig 2.281.836 K 74 f, folyt be. Az emelkedés 207.040 K 49 f.

Sőjövődékekben 1906 novemberben 13.782 K 90 f, 1905 novemberben 12.667 K 11 f; 1906 november végéig 118.856 K 23 f, múlt év hasonló időszakában 118.467 K 29 f folyt be. A bevétel november végéig 388 K 94 fillérrel emelkedett november hónapban 18.354 K 76 f egyenes adót és 289 K hadmentességi díjat; fizetési halasztást 15, ideiglenes házadó mentességet 57 esetben adtak.

Közegészségügy. A vármegyei tisztifőorvos jelentette, hogy november hónapban az időjárás általában az egész hónap folyamán derült, enyhe és száraz volt.

Felnőttek közegészsége a vármegye 3 járásában kielégítő, a többiben pedig jó volt, mert míg azokban a légző szervek hurutja fordult elő nagyobb számban, addig emezekben csak szörvénys megbetegedés észleltetett.

Gyermekek közegészsége nem volt kedvező, mert a kanyaró és vörhenybetegségek száma ismét emelkedett s e mellett örvendetes csak az, hogy a halálozási százalék igen kicsiny.

Fertőző bántalmak közül előfordult: Ronszoló toroklob 46, typhus 34, kanyaró 379, vörheny 96, hőhurut 52, fültömrigyölő 32, gyermekgyilász 1 esetben.

Orvos rendőri boncolás volt bejelentve egy esetben, melynél a halál legközelebbi okát agyvérömlény képezte.

Hullaszemle előfordult 15, súlyos sértés be lett jelentve 1.

Öngyilkoságot 4 egyén követett el, ezek közül 2 (Boros Béni keszthelyi, Jóna János 70 éves salomvári) magukat agyonlőtték. 1 (Böszörményi József 21 éves tapolcai) vízbe ölte magát; 1 (Horváth Ferenc tilaji) önkasztással vetett véget életének.

Véletlen szerencsétlenség által halálnak 8 egyén esett áldozatává; ezek közül: 1 (Poszga Gyula 30 éves kövágóórsi lakosnak) kutatás közben egy kődarab a fejére esett s azt bezúzta. 2 (Bognár József csapi és Puhán Zsuzsa kebele, a kocsiroló leestek) amely alkalommal szenvedett sérülések következtében elhaltak. 2 (Németh Miklós dömeföldi, Horváth József 10 hónapos zarkaházi) vízbe fulltak. 1 (Szoparics Ilona 2 éves dravavásárhelyi lakosra) a forró tej rádőlt. 1 (Sümesz János 33 éves egerszeghegyi lakost) pedig a leszakadó part agyonütötte.

Szerencsétlen szülés előfordult egyszer. Elmekórának csak egy esete képezte a hivatalos beavatkozás tárgyát, amennyiben az illető megfigyelés végett a kózkórházba szállítottott.

Hét éven aluli koru elhalt gyermekek közül orvosi kezelésben nem részesült 50.

Az elsőfokú hatóságok e miatt 23 elmarasztaló és 11 felmentő végzést hoztak, a többiekre nézve pedig a megfélemlítő tárgyalások még befejezést nem nyertek.

Allategészségügy. A haszonállatok egészségi állapota — a törvényhatósági kir. állatorvos jelentése szerint — november hónapban kedvező volt. A hivatalból jelentendő ragadós betegségek

kisebb térre szorítottak, úgy hogy a fertőzött községek száma a hó végén 13 volt, vagyis kevesebb, mint a megelőző hónapban.

A fertőző betegségek közül előfordultak: lépfene, rühkór, sertésorbáné és sertésvész. Veszegettség gyanúja miatt egy eb megfigyelés alá helyeztetett. A hó folyamán előfordult egyéb betegségek közül megemlítendő: a gümőkór, a sercegő üszök, a járványos elvetélés és a bénulásos haemoglobinvérség.

Védőoltások november havában is történtek leginkább oly helyeken, ahol magában az illető állományban előfordult megbetegedések e tekintetben mintegy kényszerhelyzetet teremtettek. Összesen 11 gazdaságban történtek védőoltások részint sercegő üszök részint lépfene és sertésorbáné ellen.

A november havi állatvásároknak az időjárás kedvezvén, azokon a felhajtás csaknem kivétel nélkül igen jelentékeny volt. Az állatrakodó állomások forgalma is számottevő volt.

Közgazdasági viszonyok. A közgazdasági előadó jelentette, hogy november hó, eltekintve egyes hidegebb napoktól, általában enyhének volt mondható. Ezen hónapban a mezői munkák ép oly zavartalanul folytathatók voltak, mint az előző hónapban.

A gazdák felhasználva a kedvező időjárást, sietve végezésképei a még hátralékos mezői munkákat úgy, hogy ma csaknem a megye összes gazdaságaiban az őszi szántások el vannak végezve.

A vetések állása, eltekintve a némely helyen okozott nagyobb mérvű egér károktól, jó termés eredményekkel kecsegtet. A néhol tulbujá vetéseket a gazdák, kihasználva a hidegebb száraz napokat, a birkákkal lelegeltették.

Az évelő takarmány növényekben a mezői pockok mind nagyobb károkat okoznak úgy, hogy némely helyen kártételük azzal fenyeget, miszerint a lóherések és lucernások az egér kár miatt a tavaszon felszántandók lesznek. Felismerve az egér kár által származható nagy kártételeket, a gazdák több helyen megkezdtek az ellenük való védekezési eljárást.

A mezői munkák legnagyobb részének elvégzése után a gazdaságokban a trágyahordás és teregetéssel vannak elfoglalva.

A kisgazdák az egész hó folyamán állataikat a rétek és legelőkre hajtották. A hónap első hetében egyes helyeken még zöld takarmányt is etettek. A kedvező hosszú őszi és a bőséges takarmány termés következtében a gazdák könnyű teletetésnek néznek előre.

Az állatvásárokról a hó folyamán is nagy számmal hajtottak szarvasmarhákat, azonban az árak változatlan állása mellett a vételkedv némileg esőkkentnek látszott.

Az állategészségügyi viszonyok a múlt hónapban kielégítőnek mondhatók. Eltekintve az állandóan uralkodó sertésbetegségektől, számottevő mértékben ragályos állati bajok nem léptek fel.

A hivatalos kimutatások szerint a múlt hónapban 4 községben lépfene, 2 községben rühkór esete fordult, míg a sertésorbáné 23 községben, a sertésvész pedig 28 községben uralkodott.

A gabona értékesítési viszonyok a múlt hónapban sem javultak. A gabona forgalom ennek megfelelőleg aránylag esekélynek mondható.

A must illetve az új bor árak meglehetősen emelkedtek, úgy hogy a száreti árakhoz viszonyítva a szőlősgazdák borúkat ma körülbelül 20%-al jobban tudják értékesíteni, mint a száret idejében.

A közgazdasági viszonyok a szocializmus terjedésének és mértékellenes izgatásának képét tárják elénk.

A mezőgazdasági munkások legtöbb helyen vonakodnak még arató szerződéseket kötni. Némely helyeken kötettek arató szerződéseket, amely esetekben általában úgy a munkás méltányos követeléseit kielégítették, mint a gazda jogos érdekei megóvattak.

A zalamegyei függetlenségi párt szervezkedése.

(Dr.) Még a múlt hó 12-én egy szűkebb körű értekezletre gyűltek egybe vármegyénk függetlenségi vezetők, hogy pártot szervezzenek, mely a megyei életre irányító befolyást gyakoroljon. A szervezkedésnek csak hírére is alig pár nap alatt mintegy 270 törvhat. bizottsági tag csatlakozott a mozgalomhoz, fényes dokumentumával annak, hogy vármegyénkben nőttön-nő azoknak

száma, akik megértve az idők áramlatát, nem ragaszkodnak többé a letűnt szabadelvű korszaknak országunkra csaknem végzetesen korrumpáló politikájához, hanem a 48-as eszmékben látják azt az erőt, mely fajunkat gazdaságilag, politikailag egyaránt nagyra és hatalmasra van hivatva tenni.

A megyei élet irányítására indított szervezkedésnek alig remélt hirtelen sikere, másrészt az országos függetlenségi pártnak e tárgyban hozott legutóbbi határozata arra bírta vezetőembereinket, hogy a függetlenségi irányít minél szélesebb rétegekben terjesztvén, a szervezés munkáját a járásokba, sőt magukba az egyes községekbe vigyék ki.

Ennek a tervnek mielőbbi megvalósítása érdekében. Bosnyák Géza misefai földbirtokos egy nagyobb szabású szervezkedő gyűlést hívott egybe folyó hó 9-ére, Zalaegerszegre, azzal a kitűzött céllal, hogy megállapítsanak az irányelvek és módok, amelyek értelmében a nagyon is óhajtott tömörülés végbe menjen.

A gyűlésre nagy számmal jelentek meg az összes járásokból s feljött rá a zalaegerszegi polgárságnak is több érdemes tagja. Elnökválasztás volt az első tárgy. Nem nagy nehézséggel járt az alkalmas személy megtalálása: a kérdés feltevése után egyszerre felhangzott a harsány éljenés *Bosnyák Géza* nevével kapcsolatban. Az ő közismert, önzetlen agitálása, a legszélesebb rétegekben való népszerűsége és törhetetlen elvszilárdsága nem csekély záloga a mozgalom sikerének. A sikerült választás után beszédre emelkedett a zajos óvációban részesített elnök. Férfias meggyőződés, hazafias ihlet ritt ki minden szavából.

Az ő hite — ugymond — megingathatatlan: az ország sorsának jobbra fordulása csak a függetlenségi eszme teljes győzelmére nyomán következhetik be, ha az ország népe az uralkodótól újból megkérdetvén, mint egy ember áll fel s egy akarattal, szent akarattal feleli: »szabadságot, függetlenséget kívánunk, mert ebben rejlik a népek fejlődésének ereje.«

Epen ezért az eszmet terjeszteni kell, szervezkedni országszerte. Mi megteszük a magunkét, kivesszük részünket a munkából. Ám ne higgye senki, hogy ez a szervezkedés azt célozza, hogy a vármegyében ellentétek támasztassanak, avagy a koalíció keretei megbontassanak, mert a zalamegyei függetlenségi párt ezután is respektálni fogja az országos pártok között fönálló meg egyezéseket, mindaddig, míg ezen átmeneti időre vállalt feladatok megoldva nem lesznek.

Magára a gyűlés tárgyra áttérvén, ajánlja, hogy nemcsak a járásokban, hanem magukban a községekben kell szervezni a pártot, annál inkább, mert a következő választás minden jel szerint községenként fog történni.

Vastagh János (Tapolca) az elnök szavaira reflektálva azt az indítványt adta elő, hogy a tapolcai járásban ne szervezzék a függetlenségi pártot, mert ott Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a képviselő, a ki ugyan nem tartozik a függetlenségi párthoz, de a koalíciónak egyik főoszlopa, a ki az összes működését kiváló nemzetközi érdekek szolgálatában, a függetlenségi törekvésekkel összhangatosan fejti ki. A tapolcai járásban az ő zászlója alá sorakozott párt oly tömör, hogy abban külön függetlenségi pártot szervezni ez idő szerint nemcsak fölösleges volna, de nem is lehetne, mert nem akad senki, a ki ily körülmények között a szervezés élére állana.

Vastagh János indítványa erős vitát provokált. Először is *Eitner Zsigmond*, a szentgróthi kerület képviselője tiltakozott a felfogás ellen, mintha itt személyek ellen irányuló akcióról volna szó. Darányi miniszternek épen szölv adta tudtára, hogy a megyében a függetlenségi párt szervezkedni fog. És ez a szervezkedés szükséges a tapolcai járásban is, már csak az egyöntetűség céljából is. A megalakulandó függetlenségi párt ezután mint ilyen is támogathatja a minisztert, a mennyiben az ő irányzata a függetlenségi pártiak irányával egybevág. Sőt a szervezett párt még hatályosabban támogathatja a minisztert, a kit maga is olyanak ismer, hogy a nemzeti érdekek istápolása érdekében mindenkor fényesen megállta helyét.

Gróf Batthyány Ernő színién elismeréssel adózik Darányi miniszter személyének, a ki már a gazdaközösség érdekében tett mindekkori intézkedéseinek, nagy koncepcióju alkotásainak, sokoldalú hasznosságú tevékenységének következményeképp is méltán nyerte el a közfelfogás pálmáját, mely szerint „ilyen földmívelésügyi mi-

nisztere még nem volt az országnak." Ellene tehát, vagyis az ő személye ellen esze ágában sincs senkinek akciót indítani. A tapoleai járási függetlenségi pártot azonban meg kell alakítani, mert csonka munkát nem végezhet a megyei párt. A minisztert azután kiváló egyénisége és nemzetfentartó politikája miatt ez a párt is támogathatja és kívánatos is, hogy támogassa.

Többen hozzászóltak még a témához.

Trimhammer Gyula és dr. Szekeres József (mindketten Nagykanizsáról) talpraesetten jegyzik meg, hogy e szerint Kanizsán sem szervezkedhetnek a függetlenségi pártot, mert ott meg Zichy Aladár gróf, a személy körüli miniszter a követ, a ki tudvalevően a néppárt feje, de a ki nemzeti érzésére, fajmagyar gondolkozására nézve szintén nem említhető Darányi háta megett.

Dr. Obersohn Mór egerszegi ügyvéd szellemesen jegyzi meg, hogy a vármegye több más kerületében is vannak nem függetlenségi képviselők és ha ezek kerületeiben szervezzük a függetlenségi pártot, nagyon frivoldolog lenne, ha Tapoleán és Kanizsán nem bontanók ki a lobogót. Többször hozzászólása után végre **Dr. Csempe Kálmán** letenyei ügyvéd találta fején a szegyet. Nem az a kérdés, hogy hol, ki a követ, miniszter-e, avagy más ember fia, hanem hogy szervezzük-e a pártot, avagy se. És ha szervezzük, akkor — szervezzük öntudatosan, tervszerűleg és az egész vonalon. A kérdés fölvetését helytelennek tartja az elnök amaz enunciaciója nyomán, hogy a mozgom nem a koalíció keretei ellen irányul. Indítványára a kérdés fölött, mivel az szinte egészen tárgyaltan, napirendre tér a gyűlés is, hozzáfogván a tulajdonképeni tárgy: a szervezés megbeszéléséhez.

Dobrovics Milán a letenyeiek orsz. képviselője választókerületenként óhajtja a szervezést.

Eitner képviselő ezzel szemben a járásonkénti szervezés híve. A közigazgatási beosztás egyelőre nem változik, a választókerületek pedig előreláthatóan megváltozik a közel jövőben. Az ő felfogását fogadta el a gyűlés, a mely végezetül kimondta a határozatot, hogy az egyes járáásokban elnök, választmányi tagok, jegyző és pénztárnok választandók, továbbá 2—2 bizalmi férfi a megyei központi végrehajtó bizottságba. Ez a járási tisztikar lesz azután hivatva a szervezést az egyes községekbe is kivinni és fogantatítani.

Ezen határozat kimondása után még egyes ügyek kerültek megbeszélés alá, a melyek a következő napi törvénhatósági közgyűlés tárgysorozatába fel voltak véve, majd az elnök indítványára Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez, mint az országos függetlenségi párt elnökehez üdvözlő táviratot küldött a gyűlés a következő szöveggel:

„A zalavármegyei függetlenségi kör mai megalakulása alkalmából örömmel ragaszkodása jeléül egyhangú lelkesedéssel üdvözlöi Nagyméltóságodat. Bonyák Géza elnök. Dr. Udvardy Imre jegyző.“

Ezután **dr. Hajdu Gyula** nagykanizsai ügyvéd indítványára jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki a gyűlés Bonyák Gézának a szervezés körül való fáradhatatlan munkásságáért.

Végül az elnök köszönő zárószavai után a gyűlés lelkes hangulatban szétoszlott.

Hirek.

Ujévi üdvözetek megváltása. A konvencionális társadalmi szokások között talán egyetlenegy sincs, amely annyira semmitmondó s egyszersmind terhes volna, mint az ujesztendői üdvözet. Az ember napokig törí a fejét, kinek küldje a négy betűvel: b. u. é. k. — felszerelt névjegyét s a vége mégis csak az, hogy kimaradt valaki a listából. És valljuk be őszintén, az ujévi üdvözeteket sok ember vegyes érzelmekkel írja is, kapja is. »Bujjék beléd az ördög« — ez a tréfás fordítása a b. u. é. k.-nak s bizony sokszor kívánja az ember magában annak, aki legelőször fel találta ezt a rettenetesen furcsa szokást. Mert furcsa dolog is az, hogy egy csomó

embernek, akikkel csak a köteles udvariasságig menő viszonyban vagyunk, ujesztendőkör boldogságot kívánunk, mert így kívánja a társadalmi szokás.

Pedig hát az a négy betű nem is mond semmit, nem is ér semmit. Akinek őszintén kívánom a boldogságot, az őszinte szívvel el is engedi azt, hogy erről ujesztendőkör is biztosítsam. Akinek a sorsához pedig nem fűz semmiféle érdeklődés; aki velem éppen annyit törődik, mint én övele, az nem neheztel meg, ha egyvel kevesebb névjegyét kap. Ránézve ugysen jelent az egyebet, mint két krajcár több kiadást, amibe a boldog ujesztendő visszakívánása kerül.

És a sok két krajcár sokra megy. Egyik ember elkölt egy koronát, a másik kettőt, tizet, a kereskedő és iparos még többet. Ez már azután Magyarországon százezrekre s magában Zalavármegyében is sok ezer koronára rug.

Kinek van ebből haszna? A közönségnek semmiesetre sem, mert a buék ma már nem ér annyit sem, mint egy szívélyes köszöntés. Csak konvenció; egyéb semmi, amely terhes is, költséges is. Megmosolyogni való gyengeség.

Nem tudnánk mi azt a pénzt, amelyet ujévi üdvözetekre költünk, jobb helyre tenni, ahol többet használna a köznek?

A »Magyar Védő Egyesület« s a »Tulipánkert szövetség« nemzeti áldással változtatná azt a sok koronát, amely ujévi üdvözetekre elfogy ezenkívül megszabadulnánk egy haszontalan tehertől.

Váltsuk meg az ujévi üdvözeteket hazafias és jótékony célokra szánt adományokkal. Adjon mindenki annyit, amennyit költeni szokott az ujévi gratulációkra. A közönség meglepetve fogja látni: mekkora összegeket dobott ki üres szólalomokért, négy tartalom nélkül való betűért.

Zalavármegye központi tisztikara — Árvay Lajos alispán kezdeményezésére — meg fogja váltani az ujévi üdvözeteket. Ajáljuk a példát mindenkinek, aki azt hiszi, hogy a hazafias célokra adott kisebb nagyobb összeg jobban kifejezi az embertársainak boldogulása iránt való részvétét, mint a névjegyre irt mottó.

Kereskedők, iparosok, tisztviselők, orvosok, ügyvédek, magánemberek ezeket juttathatnak közölcélra anélkül, hogy terhükre esnék, mert csak azt adják oda, amit egy semmitért szokásnak áldoztak volna fel.

Ujévi üdvözetek megváltását készséggel közvetítjük és nyugtázzuk.

Hazafias és jótékony egyesületeink köszönettel fogadnak bármely csekélyebb adományt. A Védőegyesület, Tulipánkertszövetség, Szanatorium egyesület, Nőegylet, Népkönyha, Karácsonfa egyesület, Kenyéregylet, Vörös kereszt egyesület a közönség, istápolására vannak utalva, hogy céljukat elérhessék. Adjuk tehát ezeknek a névjegy és levélbélyeg árát, hogy előkészítsük azt a nagy boldog ujesztendőt, amely akkor virrad ráuk, ha Magyarország gazdag lesz s a magyar társadalom keblére öleli a nyomorultjait és eltartja a maga szegényeit.

Képviselőtestületi ülés. Zalaegerszeg város képviselőtestülete 10-én Németh Elek h. polgármester elnökelete alatt rendkívüli közgyűlést tartott. Elhatározatott, hogy a balatonparti vasút ügyében a kereskedelemügyi miniszterhez a vármegye főispánjának vezetése alatt menesztendő nagy küldöttségben való részvételle a város képviselőtestületében Udvardy Vince, Tivolt János és Heino János városi képviselőket kéri

föl. — A városi szervezési szabályrendelet 43. §-ának módosításával az anyakönyvi órákat reggel 8—12, délután 2—3-ig állapították meg. Pünkösd, husvét s karácsony első napján, valamint nemzeti ünnepeken anyakönyvi bejegyzések nem eszközöltek. — A rendezett tanácsú városok ügyének támogatása érdekében Farkas József kerületi országgyűlési képviselőhöz kérelem terjesztése határozatott el. — Horvát Pál és Péntek József véglegesített rendőrök kérelmére a képviselőtestület a folyó 1906. évre megszavazott drágasági pótlék kiutalását engedélyezte és utasította a tanácsot, hogy a kifizetés iránt intézkedjék. — Végül Horvát István illetőségét a város területére megállapították.

Kinevezések. A földművelésügyi m. kir. miniszter az állami ménesbirtokok és a gödöllői korona-urodalom tisztviselőinek létszámába Forster István gyulakeszi lakos okleveles gazdát segélydíjas gazdasági gyakornokká kinevezte. A m. kir. igazságügyminiszter Benedek Ferenc nagykanizsai kir. törvényszéki díjnokot a keszthelyi járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

Adótitízi kinevezés. A pénzügyminiszter Domján József zalaegerszegi adóhivatali gyakornokot a letenyei kir. adóhivatalhoz adótitízté nevezte ki.

A „Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör“ zenekara a Rákóczi-kultusz zenetermékeinek három legbecesebb alkotásával óhajtván Rákóczi Ferenc emlékének hódolni, nagyjobb szabású előkészületei miatt, a most már tánomulatsággal egybefűzni tervezett hangversenyét január hóra halasztotta el.

Szabad liceum. A »Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör« december hó 16-án — vasárnap — délután 5 órakor tartja első *Szabad liceumi előadását* a főgimnáziumi II. emeleti természetrajzi előadó termében.

Előadást tart: *Haerter Ádám* főgimnáziumi tanár ur «A víz»-ről és alkatrészeiről. Az előadás kiterjeszkedik a zalaegerszegi kutak vizének jellemzésére s kísérletekkel lesz egybekötve. — A szabad liceumi előadások díjtalanok s azokra mindenki szívesen lát az Irodalmi és Művészeti Kör. — A következő előadások idejéről és helyéről külön értesítések tognak kiadatni.

A gazdák szervezkedése. A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület megindította a gazdák szervezkedését, abból a célból, hogy a munkás és eselődőkérdés, továbbá az arató szerződéses és munkabérek tárgyában egyöntetű megállapodást létesítsék. Az egyesület által kiküldött bizalmi férfiak járásonként hívják össze a gazdákat. A zalaegerszegi járásban Deák Mihály osütörtökre, a tapoleai járásban Forster Elek tegnapi hivatkozott értekezletet. A zalaegerszeg vidéki gazdák szép számmal jöttek össze s beható eszmecserét folytattak, amelyek során több célszerű és humánus eszme vetetett fel.

A karácsonyfa egyesület tea-estélye. A zalaegerszegi karácsonyfa egyesület első tea-estélye, amelyet a Kaszinóban rendezett, kitünően sikerült, kedélyes, fesztelen összejövetel volt. Az egyesület választmányi tagjai lekötölező előkészítéssel töltötték be a háziasszonyi tisztet. Otthonias, kedves hangulat uralkodott. Csakhamar bevonult Horváth Laci zenekara s elkezdődött a tánc. A társaság éjféltől két órakor oszlott szét. — Reméljük, hogy az első teaestély nem marad az utolsó. A családias jellegű összejövetelek mindig vonzó és kedvesek s a közönség egy eszébe téért, amelyet a jótékony hölgyek szíves mosollyal édesítenek meg, készséggel áldoz egy-egy koronát a szegény gyermekek karácsonyfájára.

Az estélynek egy kis programja is volt. Kosztrabszky Ferencné urasszony énekelte néhány dalt, bájos, csengő, fülbemászó hangján. Az énekszámokat Kosztrabszky Ferenc kísérte. — Grész Irma kisasszony Vörösmartynak egyik klasszikus költeményét, Fangler János pedig Kiss Józsefnek »Czelli bucsuját« szavalták. Grész Irma kisasszony hatásos szavallatért sok tapsot kapott.

Az estélyen részt vettek: dr. Ábrahám Ernőné, Boér Sándorné, Bucsy Istvánné, Csizsár Gyuláné, Csizsár Rózsika, Czobor Mátyásné, dr. Csák Károlyné, Dervarics Ákosné, Grész Károlyné, Grész Irma, Grész Elza, Hajik Istvánné, Hann Jánosné, Juhász Béláné, Kosztrabszky Ferencné, Kászonyi Mihályné, Monspart Istvánné, Müller Róza, Morandini Tamásné, Rozsnyay Béláné, Remm Józsefné, dr. Szigethy Elemérné, Szigethy

Elvira, Szigethy Margit, Sági Imréné, Schusztér Oszkárné, dr Urbanek Károlyné, Varga Vilmosné, dr Zarka Zsigmondné. — Megjelent az estélyen gróf Batthyány Pál főispán ur ömeltósága is.

Anyakönyvi hivatalos órák. Zalaegerszeg város képviselőtestülete minap megtartott ülésében az anyakönyvi hivatalos órákat reggel 8—12, d. u. 2—3-ig állapította meg. Pünkösd, husvét és karácsony első napján, valamint a nemzeti ünnepeken az anyakönyvi hivatal nem működik.

Gyászír. Jakabffy Pál joghallgató, Jakabffy Lajos gébárti birtokos fia 22 éves korában meghalt. 10-ikén temették el a gébárti temetőben.

A novai országos vásárt december hó 24-én, vagyis karácsony előtti hétfőn megtartják, miután annak más napra való áttétele nem engedélyeztetett.

A kereskedelmi és társaskör közgyűlése. A zalaegerszegi kereskedelmi és társaskör f. hó 26-án (karácsony másodnapján) délután 2 órakor tartja rendes évi tisztújító közgyűlést, a melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja Dr. Graner Adolf elnök.

A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkár évi jelentése. 3. Pénztáros jelentése. 4. Számvizsgálók jelentése. 5. 1907. évi költségvetés. 6. A tanügyi bizottság jelentése. 7. Indítványok. 8. Tisztújítás.

A balatoni szövetség a balatonparti vasúttért. A balatoni szövetség jövő kedden küldöttségileg tiszteleg Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél, hogy a balatonparti vasút kiépítését sürgesse. A küldöttséget Óvári Ferenc orsz. képviselő, a szövetség alelnöke vezeti.

Határrendőrséget Csáktornyára. Zalavármegye alispánja a közigazgatási bizottsághoz tett jelentésében is felemlítette, hogy sokan vándorolnak ki Csáktornyán keresztül, a pragerhofi vonalon utlevél nélkül, tehát Csáktornyán a határrendőrség felállítására feltétlenül szükség van. Igazolja ezt az a tény is, hogy legutóbb 36 utlevél nélküli kivándorlót tartóztattak le Csáktornyán. A kivándorlók egy része Torontál-megyéből jött, tehát már ott is tudják, hogy Csáktornyán könnyen át lehet surranni a határon.

A tanítók mozgalma. A «Zalamegyei Ált. Tanítótestület» tisztikara 12-én értekezletet tartott Szalay Sándor elnöklete alatt. Az értekezlet tárgyát az egyetemes tanítógyűlésen való részvétel céljából a megyei tanítószervezés a VII. egyetemes gyűlés összehívásának szorgalmazása s a fizetésrendezés iránti mozgalomhoz való csatlakozás képezte.

Értesítés. A zalaegerszegi iparos ifjuság önképző egyesülete farsangi tánemulását 1907 évi február hó 2-án tartja.

Névmagyarosítás. Mácsék Gyula nagykanizsai illetőségű budapesti lakos vezetéknévét Méhesre változtatta.

Adományok. A zalaegerszegi népkönyhának a nemesi és alapítványi választmány 100 K, báró Berger Emil (Sőjtör), Zalai Fenyvesi Ferenc (Budapest), Justus Izidor (Zalalövő), Ebenspanger Leó (Nagykanizsa), Hanty Károly 10—10 K; özv. Kántor Pálné 6 K és Árvay Emilia 5 koronát adományoztak, amelyekért köszönetét fejezi ki a népkönyha vezetője.

Felülfizetések. A zalaegerszegi iparos ifjak önképző egylete által rendezett műkedvelői színi előadás alkalmával felülfizettek: Baró Solymossy Ödöné 10 K, Schütz Sándor és Fia 5 K, Kaszter Sándor, dr Károlyi József 3—3 K, gróf Batthyány Pál, dr Halász Vilmos, dr T. L. Haás Lajos, Mittli Sándor, Unger Antal, Báthly Flórián, Papp Alajos, Udvardy Vince, özv. Pál Józsefné 2—2 K, Horváth Győző, Domokos Ignác, Büchler és Keszler, Dömötör János, Farkas Z. László, Hollósy György 1—1 K, dr Czinder István, Lónyay Jánosné, Molnár N. N. N. Luskér János 80—80 f, Pollák Éde 60 f, dr Thassy Gábor 50 f, N. N., Lövinger Simon, Geosovics István, Toriszay József, Szalay Sámuel, V. 40—40 f, Weber Ödön 30 f, Goldfinger Ferenc, Deutsch Ferenc, Ohmeisz Ferenc, N. N., Horváth Károly, Cseh Károly, Simon István, Csokanyi István, Hollósy Ferenc, Horváth Imre 20—20 f. Összes bevétel 400 K 80 f, tisztajövedelem 74 K 82 f. A felülfizetésekért köszönetet mond az egylet vezetősége.

Tengerszem az utközépén. Érdekes utazása esett az elmúlt hétfőn Szentmihályi Dezső pacsai

földbirtokosnak. A törvényhatósági közgyűlésre jött be Egerszegre s magával hozta kocsiját dr Plósz Sándort, a pacsai járás fiatal körvosát is.

A gyűlés végeztével hazakészülöttek s bár a borult, esős időben a kocsiakázás nem ígérkezett a valami kellemes mulatságnak, el is indultak. A nemesapáti—bucsuszentlászói törvényhatósági utról hamar átröbögtek egy községi közlekedési útra, amely néhol szinte átgázolhatatlan kátyuira, ról messze vidéken híres. A szakadó eső az egyik ilyen — kicsinyes tóknak is beillő — kátyuból egész tengerszemet rögtönzött, amelyet, minthogy némi arroganciával az egész utszélességre kiterjeszkedett, a kocsi elkerülni nem tudott. Tehát neki a víznek! Csak keresztül gázolunk rajt valahogy. Am alig érnek a neves közlekedési akadály közepéig, hirtelen mély örvénybe zuhan a hintó. A paripák nagy tüzesen rántanak egyet a kocsi. . . . következik pár pillanat . . . és a kocsi ülök azon veszik észre magukat, hogy előttük se rud, se istráng, se ló: ott vannak egy tóka közepén az est sötétjében, magukra. Nosza leszáll a kocsi s a lovak után és nagy ügyvel bajjal át is gázol a vízmedencén, miközben eszméje szárán csak úgy ömlik be a havas lé. Szerencsésen megtalálja a lovakat, benyargal a legközelebbi faluba, megkérve az odavaló atyafiakat, hogy segítsék kivontatni a hintót. Ezek el is indulnak. Mikorra odaérnek, eltelik vagy egy óra. Am épen jókor érkeznek. Uramfia! a kocsi már egészen lesüppedt, már csak a bakja látszik. Ide menekült föl vendégjével együtt az uraság is a kocsi oldalt özönlő ár ellen, a felülről jövő istenáldása elől pedig egy esőernyő alatt összebujva. Plósz doktor, aki nemcsak Tolnát Baranyát, de a félvilágot bejárta és legutóbb is egy tevésekre szolgált angol lobogó alatt, bizonyára nem gondolta el, hogy sikeresen kikerülve a tengeri orkánokból, itthon Zalában egy szárazföldi községi közlekedési ut kellős közepé elnyeléssel fenyegetse életét. Pedig tény: a Szentmihályi uraság hintójáról, a mizerabilis ut miatt könnyen a szentmihályi lovára kerülhetett volna az illusztris doktor ur a hintó gazdájával, megyénk agilis, kedves földbirtokos urával együtt.

Reméljük, hogy az illetékes hatóság figyelmét ez a kedélyesnek épen nem mondható utazás ráfordítja a hirhedt ut jobbkarbantartására, annál inkább, mert egy egész vidék ezen a törvényhatósági utból vicinálissá ledegdrált uton közlekedik a megyeszékhellyel.

A „Patria“ pótkávégyár konkurrensé. Magyarországon eddig legjobban a Frank pótkávé volt elterjedve, amelyet az német Frank et Söhne cég gyárt. A cégnek olyan jó bányája volt Magyarországon, hogy jónak látta Kassán is egy gyárat alapítani s azóta mint magyar vállalat mutatkozott be, a jövedelmet azonban külföldre szállította. — Nagykanizsán nemrég alapították a »Patria« pótkávégyárat, amely hamarosan felindult. Nem tetszett ez Frankéknak, akik Nagykanizsára küldték egy utazójukat, rengeteg sok nyomtatványval, amelyben a konkurrensüket alaposan leteszik. Természetesen a kirohanás első sorban a »Patria« ellen irányult. A rendőrség a jeles nyomtatványokat lefoglalta és elkobozta. — A nagykanizsai Tulipánkert szövetség akciót kíván indítani a Frank kávé bojkottálása céljából.

Keves a só. Zalaegerszegen annyira megfogyott a só, hogy a kereskedők a múlt héten már félni kezdtek, nem hogy lesznek képesek a közönség szükségletét kielégíteni. A M. Á. V. vonalain uralkodó vagonhiány miatt a szállítás lassu és nehézkes; a megrendeléseket csak hosszú idő után fogantositják.

A Weiser I. C. nagykanizsai gazdasági gépgyár értesítette a Zalavármegyei Gazdasági Egyesületet, hogy az egyetemes acélekék és Planet rendszerű kaszáló gépek árából az egyesület tagjainak 15% kedvezményt nyújt s az ekealkatrészeket 1907. február 1-ig a régi árral szállítja.

Van-e kellemesebb — zimankós télen, amikor kint hull a hó, ropog a jég és a zord éjszaki szél zuzmarát csap a járólélek arcába, mint meleg barátságos szobában egy eszébe kitünő zamatú teát élvezni? — Az arany kereszt drogériában most jöttek meg a valódi természetes helyekről importált teák s köztük a »Horgonyhetye keverékek« kitünő zamatuk és aránylag olcsó árak mellett tűnnek ki, melyeket bárki megszerzhethet magának és akkor fogja igazán tudni, hogy mi a valódi tea élvezete. Rumból

legjobb a Robinson Rum. Kapható: az Arany Kereszt drogériában Zalaegerszegen.

Küldöttség a balatonparti vasút érdekében. Zala-, Veszprém- és Fehérvármegyek, valamint a Balatoni Szövetség küldöttsége e hó 18-án fog valószínűleg tisztelegni Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél a balatonparti vasút kiépítése érdekében. Zalavármegye küldöttségét gróf Batthyány Pál főispán ur ömeltósága vezeti.

Egy arabs orvos. Érdekes embert tartóztatott le a rendőrség Nagykanizsán. Kein Abdullah arabs orvos mindenféle babonás csodaszerekkel gyógyított s ezeket drága pénzért árulta Somogyvármegyében. Neszt vette a dolognak a lengyel-tóti főszolgabíró s el akarta fogatni a napkeleti tudóst. Ez azonban megtagott Nagykanizsára, ahol azután letartóztatták.

Verekedés. Nagy riadalmat okozott múlt vasárnap délután több eseléd leány a városban. Egyet üldözöbe vettek és kergették az utcákon. Az üldözött leány a városháza kapualja alá menekült, a hová a többiek követték s amit ott elesípték, agyba-főbe verték, ruháját pedig letépték. A lármára összefutottak a városházán tartózkodott városi szolgák, valamint az utcán posztoló rendőr. Ezek szabadították ki a leányt felbőszült társnői kezéből, kik jól elpáholták.

2000 mezei munkás. A békéscsabai községi munkásotthon intézősége értesítette a Zalavármegyei Gazdasági Egyesületet, hogy Békéscsabán mintegy 2000 olyan mezei munkás, van, aki hajlandó az 1907. évi aratás, eséplés stb. teljesítésére távolabbi vidékre is beszedődni. Különösen erős és kitartó hónapszámú mezei munkások vannak közöttük. Közlebbi adatokat nyújt a munkásotthon intézősége.

Kitüntetés. A legmagasabb kitüntetés az Állami tiszteletmet Reichenbeigben a német-cseh kiállításán az «Eredeti Singer Varrógépek» és az azon előállított varrás és műhímzések nyerték el.

A tél. Egyideig elég kegyelmes volt tél apó a szegény emberhez. Nem sok tüzelő kellett, ami — tekintettel a fa hallatlan magas árára — nagy téli megtakarítást jelent. A gazdák azonban nem szeretik az enyhe időjárást. A vetésnek kellene a száraz fagy, azután a hótakaró. Ha a jóslatoknak hinni lehet, megjön az is. A tél teljes szigorúságával 21-ike körül fog beköszönteni. Az időjósok szerint erős fagyok lesznek sok hóval.

A természet óriási szolgálatokat tesz az emberiségnek, amennyiben oly sok betegség ellen szolgáltatja a segítőszereket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szereknek a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon visszatetsző ize van. A »Scott-féle Emulsió« formájában azonban a csukamájolaj is jó ízű s könnyen emészthető, akár csak a tejfél; a csukamájolaj összes gyógyerejű tulajdonságai »Scott-féle Emulsió«-ban nemcsak, hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányoznia a »Scott-féle Emulsió«-nak. Kapható a gyógyszerárakban.

Kutba esett. Német Ilona Wlasits utcai 14 éves leány a minap kora reggel az utcán lévő kuthoz ment vizért. Amint a vizet huzta, megcsuszott és a nyitott kutba esett. Szerencsére csakhamar észrevették s a magas vízállású kútból kihúzták. Így a leánynak a hideg fürdőn kívül más baja nem történt. — A kut kávéja olyan alacsony, hogy a téli időszakban, mikor a kut környéke jéggé fagy, könnyen ismétlődhetik az eset, azért lelyén való volna, ha a kut kávéját fölemelnék.

Magyar nyakkendőgyár. Szinte zihetetlennek látszik, de a statisztika igazolja, hogy Magyarország csak nyakkendőért milliókat ad Ausztriának. A »Magyar Védőegyesület« tehát igyekszik a nyakkendőipart fellendíteni hogy ezen a téren is megmentsünk valamit. A miskolci Zsorna Gusztáv és társai tulajdonát képező gyárat »Magyar nyakkendő gyár« részvénytársasággá alakította át, a magyar kereskedők részvételével. Zalaegerszegről Deutsch Hermann, a Központi áruház tulajonosa vett részt az alapításban, 600 koronával, amelyért a Védőegyesület köszönetét fejezte ki a törekvő, hazafias kereskedőnk. A miskolci gyár egyedüli képviselője Zalaegerszegen Deutsch Hermann lesz, aki csak magyar gyártmányu nyakkendőket fog árusítani.

A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevelekkel ki-tüntetett

Esterházy cognac

mely a közönség kedvence itala mindenütt kapható.

Központi iroda:

Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár
Budapest, V. ker., Nádor-utca 16.

ugyanakkor d. e. 10 órakor a városház a nácstermében fog megejtetni.

Kikiáltási ár 1500 korona, melynek 10%-a bánatpénztül az írásbeli ajánlatokkal a városi pénztárba küldendő, szóbeli árverezők kötelesek azt az árverés megkezdésekor letenni.

Részletes feltételek kívánatra megküldetnek. Bérlo tartozik a bánatpénzt az év-bér 1/4 részére kiegészíteni, mely biztosítékul szolgál a városnak.

A képviselőtestület a bérleti ajánlatokra fenntartja magának a szabad választási jogot.

Zalaegerszeg, 1906. évi december 6-án tartott tanácsülésből.

Németh, h. polgármester

Eladó ház.

A Rákóczi-utca 50. számú ház, nagy belsőséggel, szabad kézből előnyös feltételek mellett **eladó.**

A belsőséget a Verbőczy-utcából nyíló mellék utca szeli, tehát!

házhelyeknek alkalmas.

Bővebb felvilágosítás kapható a háznál.

Kőbányai Polgári Sörfőző R. T.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy Zalaegerszeg és vidéke részére

Fürst és Társa uraknál Zalaegerszegen, Rákóczy-u. 21. sz.

sörfőraktárti létesítettünk, akiknél söreink úgy eredeti hordókban, (valamint eredeti gondosan és szakszerűen töltött palackokban) mindenkor friss minőségben kaphatók. Szíveskedjék tehát rendeléseivel nevezett képviselőnkhez fordulni.

Szíves figyelmébe ajánljuk, hogy az 1896. évi Ezredéves Országos Kiállításán az összes versenyző sörfőzdek közül mi kaptuk a legnagyobb kitüntetést, a „Diszoklevelet“, hasonlóképpen 1900. ében Párisban, 1904. ében Flórencben, 1905. ében Nápolyban és Palermóban, mindenütt a legnagyobb díjjal, a Grand Prix-vel lettünk kitüntetve: jogosult tehát azon meggyőződésünk, hogy sörforgalmát nagyban emelni fogja azáltal, ha jövőben a mi söreink elárúsításával foglalkozik.

Tisztelettel

Kőbányai Polgári Sörfőző Részvénytársaság.
Sörnemük: Polgár-, Király-, Márciusi-, Kiviteli Márciusi-, Szent István-, Kőbányai Barát-maláta-, Dupla Márciusi és Dupla Maláta sör.

A Kőbányai Polgári Sörfőző Részvénytársaság sörét Zalaegerszegen kizárólag a „Korona“ szállodában mérik.

Szent István védjegyjű Dupla Maláta sörünket, mint kiváló győgsört ajánlják: dr. Angyán, dr. Elischer, dr. Herczel, dr. Kéty, dr. Korányi, dr. Laufenauf és dr. Liebmann budapesti egyetemi tanár urak; továbbá: dr. Glax tanár ur, cs. és kir. kormánytanácsos Abbázia, dr. Ebers csász. tanácsos ur és dr. Cottelli ur, ó. és kir. fensége József főherceg udvari orvosa, Cirkvenica.

3327/kg. 906.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg város tulajdonát képező 16 kat. hold területű, melyből 10 hold be van telepítve és 6 hold szántó, megfelelő lak- és gazdasági épületekkel felszerelt, a vasuti állomástól 3 km.-re fekvő, évente mintegy 400.000 db, tulnyomólag riparia portális vesszőt termő amerikai vad-zölő-telepét 1915. március 7-ig bérbeadja.

Zárt írásbeli ajánlatok 1906. december 28-án d. e. 9 óráig a városi iktatónál nyújtandók be. A nyilvános szóbeli árverés

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy hét év óta a „Korona“ mellett levő

üzletemet

az átellenében levő dr. Keresztury József ügyvéd ur ujonnan épült házába helyeztem át.

Raktáromat dúsan felszereltem a szakmamba vágó legjobb árukkal s azon helyzetben vagyok, hogy olcsó árak tekintetében lépést tarthatok bármely nagy város kereskedelmével; áruházam megtekinthető vételkényszer nélkül, ugyszinte kirakataimat is a n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel

ifj. Horváth Jenő áruháza.

KOVÁCS ISTVÁN UTÓDA

URI, NŐI ÉS ORTOPÁD CIPÉSZ

Zalaegerszegen, Rákóczi-utca 6. sz., a Schütz Sándor és Fia áruházával szemben.

A párisi, debreceni és soproni kiállításokon kitüntetve.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a Kovács István-féle 24 év óta fenálló, legjobb hírnevű

cipész-üzletet,

amelyet eddig is vezettem, átvettem és azt a mai kornak megfelelően berendeztem és tovább folytatom.

A fővárosban több éven át szerzett tapasztalataimmal, mint szabász, képes vagyok a nagyérdemű közönség legkényesebb igényeinek is megfelelni.

Készíték mindennemű uri, női és gyermekcipőket a legjobb anyagból a legizlésebb kivitelben, mindig a fővárosi legujabb divat szerint, valamint teljesen vizhatlan vadász cipőket és csizmákat.

Orthopád munkákat (hibás lábakra) is bármilyen kivitelben készíték. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Kovács István utóda.

**Fütsünk
ILONA**

= brikettel =

szagtalan, nem piszkít,
nagy hőfoka van, kap-
ható:

D. Horváth Győző

fűszer-, vas- és fakereskedőnél
Zalaegerszeg.

hol állandó raktár szecska, répavágó,
konkolyozógépekből, tűzhelyek, kály-
hák, deszka, épületfa, cementek,
összes építkezési anyagok, vasalások,
festékek, fegyverek, töltények, verseny-
képes napi áron.

Eladó ojtványok.

- I. rendű Rizling 1000 drb 200 K.
- I. rendű Kövidinka 1000 drb 200 K.
- I. rendű Muskat Ottonel 1000 drb 240 K.
- Charmond rouge leghiresebb angol vörös
csemege fajból 50 drb 25 K.
- Ezeréves Magyarország híres csemege fehér
faj 50 drb 20 K.

Hertelendy Ferenc gazdasága
Lesencetomaj.

NOXIN

CZIPÓ CRÉME A LEGJOBB.

FŐRAKTÁR ZALAEGERSZEGEN,

D. HORVÁTH ANTAL

UR DROGUERIJÁBAN.

646./1906.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. járásbírótság 1546. számú végzése által dr. Sente Gyula végrehajtó javára dr. Árvay László ellen 60 K 33 f tőke, ennek 1905 évi november hó 25-től járó 5% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt 710 K-ra becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, —

a helyszínén, vagyis Zalaegerszegen leendő eszköz-
lésére 1906-ik évi december hó 20-ik napjának
délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz
a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel
hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen
árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmé-
ben a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni-
ben.
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881
évi IX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltéte-
lek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zalaegerszegen 1906 évi nov. hó 28-án.
Lukács József, kir. kir. végrehajtó.

**A Néptakarékpénztár Részvénytársaságnál
NAGYKANIZSÁN, Főtér, Bayer cukrász-féle ház,**

heti egy korona befizetés s csekély pótdíj ellenében

1000 azaz egyezer koronát

biztosíthat magának minden 20 és 60 év közötti ember, aki az intézetnek
ujjonnan szervezett takarékbiztosítási osztályába előzetes orvosi vizsgálat alap-
ján tagul belep.

A segélyegyleti módon teljesítendő heti befizetések mint takarékbetétek
4%-al kamatoztatnak és bármikor kivehetőek.

Ha a befizető heti befizetéseit 15 éven át pontosan teljesíti, a 15-ik év
végén minden egy korona heti befizetés ellenében ezer koronát kap a „Néptakarék-
pénztár Részvénytársaság”-tól.

Amíg a befizetések folyamatban vannak, a befizető halála esetén, tekintet
nélkül arra, hogy mennyi befizetés történt, minden egy korona heti befizetés
ellenében 1000 koronát kap a befizető által kijelölt kedvezményezett, vagy a
törvényes örökös, a haláleset igazolása után 30 nap alatt.

Ezen a haláleset alkalmával esedékes összegnek, a vonatkozó szabályok
szerinti pontos kifizetését az előkelő hollandi »Dordrecht« életbiztosító tár-
saság (Magyarországi fiókja: Budapest, Marokkai-utca 2, saját palota) bizto-
sítja és a »Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán« eszközl.

Nők és férfiak egyforma díjat fizetnek.

Semmi féle költség nem számítatik.

E befizetések alapján kölcsönök is adhatnak váltóra vagy kötelezvényre kezes-
ség mellett.

Vidékiek befizetése postatakarékpénztár útján költség nélkül eszközölhető.
Részletes felvilágosítások a hivatalos órák alatt délelőtti 8¹/₂-től 12-ig,
d. u. 3—5 óráig mindenkinek készséggel adnak.

A »Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán« felhívja a kö-
zönség figyelmét arra is, hogy a Nagykanizsai Kereskedelmi s Iparbank által
eddig folytatott

zálogüzletet

átvette s tovább folytatja. — Ezen üzletágban értékpapírokra, arany és ezüst-
neműekre az érték 85%-áig utólagos kamatfizetésre zálogkölcsönök adhatnak.
Vidéki megbízások posta útján is feladhatók s azonnal elintéztetnek.

Az Igazgatóság.

NAGY KARÁCSONYI ÖKKASÍG!

Ruhakelmék, mosókelmék, pargetok, selymek
még ezideig nem létezett olcsó karácsonyi árban.

Női felöltők mélyen leszállított áron.

Néhány ezer méter maradék hallatlan olcsó áron adatik el.

REISINGER ÉS EISNER.
ZALAEGERSZEG.

IDEGBETEGEK!

Kérjenek ingyen prospektust
a gyengeség elleni

Gyökere
gyógymódról.

Tudományos ismertetéseket 40
fillér posta bélyeg beküldése
ellenében küld

GÜNSBERGER ZSIGMOND
Wien XX. Wallensteinstrasse 31. sz.

Teljesen pótolják a
külföldi likőröket

Schrank Béla

gőzerőre berendezett
likörgyárának
elismert jó gyártmányai

Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képviselet:

Klein Iván Tapolcán.

Különleges gyártmány:

Triple Sec „Comme il faut“.

! Köhögés !

Aki ezt figyelemre nem méltatja,
vétkszik a saját egészsége ellen.

A Kaiser-féle

Mell-Karamellák

a 3 fenyőfa jeggyel.

Orvosok által ajánlva köhögés,
rekedtség, hurut, elnyálkásodás és
hörghurut ellen.

5120 közjegyző által hitelesített
irat bizonyítja, hogy amit
ígérünk, azt meg is tartjuk.

Egy csomag 20 és 40 fillér Kaszter Sándor
gyógyszertárában és Schmidt Győző cukrászta-
ban Zalaegerszegen.

Versenyen kívül!

A karácsonyi napokra a következő még soha nem létezett olcsó árban
bocsájtom az alább jegyzett árukat a n. é. vevő közönség rendelkezésére:

6 pár egyszín majolika csésze 1 frt 50 kr, előbb 1 frt 80 kr;

6 pár többszín » » 1 frt 80 kr, » 2 frt 20 kr;

kávés és teás-készlet 3 frttól feljebb;

6 drb üveg tányér és egy gyümölcs állvány 1 fr;

üveg poharak, remek véséssel legfinomabb fajta boros 11 kr, vizes 14
kr, pezsgős 14 kr, pálinkás 9 kr (magyar gyártmány).

Játékaru 10 krtól 10 forintig, ár dolgában versenyezve a legolcsóbb
budapesti áruházzal. Nagy választékban karácsonyfa dísz és gyertya. —
Felnöttek részére óriási választék a legszebb dísz tárgyakból. **Uri
ingek olcsó árban.**

FONTOS! Végül felhívom a t. uri közönség figyelmét a következő
fontos tudnivalóra. Februárban kezdi meg működését Miskolcra egy óriási
nyakkendőgyár Zsorna G. és Társai betéti társ. címen, mely 150.000 korona
alaptőkével 186 városból 200 elsőrendű divatkereskedő mint kültag részvétel-
vel alakult. E gyár alapításában két részvényvel én is részt vettem (s így
gyártmányai helyben egyedül nálam lesznek kaphatók), minélfogva azon kellemes
helyzetben leszek, hogy márciustól kezdve tisztán magyar gyártmányu elsőrendű
nyakkendővel, ca 25%-kal olcsóbban a külföldi gyártmánynál, állhatok a n.
é. közönség rendelkezésére.

Minélfogva az összes raktáromon levő nyakkendőket tetemesen olcsóbb
árban adom el, hogy ezentul csakis a fent jelzett gyártmányt árusíthassam.

Midőn a nagyérdemű közönségnek az elmondottakat b. figyelmébe aján-
lom, kérem tömeges pártfogásukat.

Kiváló tisztelettel

DEUTSCH HERMAN
központi árnháza Zalaegerszegen.

WIRTH JÁNOS és FIA

arany- és ezüstművesek

gyári raktára és új eladási helyisége —
folyó évi december havában nyílik meg

IV., Városház-utca 3-5. sz. alatt.

és átvitték régi helyiségükben (IV. József-ter 1.)
igen mára kelték az asztal alá csak 1906. évi 12. sz. 12. sz. 12. sz.

Csépléshez, téglagyártáshoz, fűtéshez alkalmas, kitűnő minőségű

K Ö S Z É N

kapható jutányos árért, nagyban és kicsinyben házhoz szállítva

Weinberger Hermán és Fia cégnél Zalaegerszegen.

A hölgyközönség figyelmébe!

Tisztelettel értesítem Zalaegerszeg és vidéke n. é. hölgyközönségét, hogy **Zalaegerszegen Bozót-utca 6. szám alatt** (Plebánia épület háta mögött)

női ruha termet

nyitottam.

Készítek minden e szakmába vágó munkákat u. m.: utcai ruhákat (kosztüm), felöltőket, gallérokat, bluzokat, pongyolákat stb.

Tapasztalataim folytán, melyet részint a fővárosban, részint pedig helyben Weinberger H. és Fia uraknál szereztem, azon helyzetben vagyok, hogy a legmesszebb menő igényeknek is képes vagyok megfelelni.

Számítva a n. é. hölgyközönség szíves pártfogására vagyok

kiváló tisztelettel

HORVÁTH ZSIGMOND
női ruha készítő.

Gyásmunkát 24 óra alatt készítek.

STOCK-COGNAC MEDICINAL.

Kezesség mellett tiszta borból párolt.

Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

CAMIS és STOCK

pároló telepe

FIUME.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

SATTLER JÓZSEF Nagykanizsán.

**Szőlő
oltvá-
nyok.**

Valamint
az elmúlt
években is

Küküllőmenti

első szőlőoltvány telep

tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes 99, Nagyküküllőmegye — volt az egyedüli az egész országban, mely vevőinek minden tekintetben kifogástalan minőségű — egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványokat szállított, úgy a jövőben is egyedül a fenti szőlőtelepen kaphatók a legjobb minőségű, a legkülönbözőbb fajú és alanyu bor-, csemege- bor- és különleges csemege szőlőoltványok, melyek elültetése által a szőlőbirtokosok bámulatos eredményeket érnek el.
Kivánatra, képes árjegyzék — számos elismerő levéllel — ingyen és bérmentve.

Ne küldjük pénzünket vidékre olyan árukért, melyeket helyben is olcsón megszerezhetünk és legalább láthatjuk, hogy
mit veszünk!

Ifj. Horváth Jenő áruházában óriási választékban kaphatók:

játékaruk, gyönyörű babák, babakocsik, hintalovak, képes- és meséskönyvek, emlékkönyvek, képeslap- és fényképalbumok, varrókészletek és ékszerdobozok, legyezők, pénztárcák, kézi táskák, hegedűk, korcsolyák, bélelt bőr- és kötött keztyűk, harisnyák, nyakendők, fehérművek, sárcipők, esőernyők, **karácsonyi és ujévi levelező-lapok.**

Hölgyek figyelmébe.

Karácsonyi és ujévi ajándéknak alkalmas tárgyak

mosó kötények, fekete glott kötények, fehér batiszt kötények csipkével és himzéssel díszítve, alsó szoknyák, kész bluzok, selyem-batiszt zsebkendők, gyapjukendők, uri és női disznyakkendők, csipke-zsákok, selyem és csipkesálók, lakk-és gummi-övek, derékfűzők, bluz-selymek, csipkék, himzések, gyermeksapkák, és főkötők, cziczák és boák

nagy választékban, mesés olcsó áron kaphatók
Radó Henrik nőidivatáru és szabó-
kellékek raktárában **Zalaegerszeg.**
Hamerli-kesztyűk egyedüli kizárólagos elárusítója.

KARÁCSONYI AJÁNDÉK!

VIDOR LIPÓT

régi üzletét dr. Keresztury József ügyvéd urnak Zalaegerszegen a Kazinczy-téren épült emeletes házában újból megnyitotta. Midőn ezt a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozza, egyuttal megemlíti, hogy üzletét nem csak hogy teljesen újból felszerelte, hanem azt tetemesen ki is bővítve bocsátja rendelkezésre. Állandóan raktáron tart a legnagyobb választékban bel- és külföldi varró- és himzőgépeket, kerékpárokat, Edison-féle fonográfokat, Gramafon alkatrészeket, mindennemű elektro-cikkeket, fényképező gépeket és harmonikákat. Azonkívül bő készletet tart gép- és kerékpáralkatrészekből és felszerelési eszközökből. Ugy az amateur, mint a szakfényképészeknek ajánlja dús raktárát az összes fénykép-eszközökből. Minden kényelemmel berendezett sötét kamaráját a műkedvelők díjmentesen használhatják.

Pontos és megbízható kiszolgálás!

Varrás és műhimzés állandó ingyenes tanítása minden vevőnek!

Kitűnő varrógépek 76 koronától kezdve 5 évi jótállás mellett.

Varró- és himzőgépek 136 koronától kezdve 10 évi jótállással.

Egy fiu tanulóul
 azonnal felvétetik
Gyarmati Vilmos
 fűszer- és csemegekereskedésében
Zalaegerszegen.
 Helybeliek előnyben részesülnek.

Ha köszvényben, reumában, ichiasban szenved,
 vegyen egy üveg
Dr FLESCH-féle köszvény-szeszt,
 mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalokat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető.
Kapható dr FLESCH E. M.
 „Magyar korona“ gyógyszerárúban, Győr, Baross-ut 24. szám.
 Másfél deciliteres üveg ára 2 K. Huzamosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 K. 3 kis vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél már bérmentve utánvétel küldjük.

RÉTHY BELA
 GYÓGYSZERÉSZ
PEMETEFÜ CUKORKÁ
 BEKÉSCSABÁN
 ÁRA 60 fillér.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
Réthy-féle pemetefü cukorkánál
 Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY felét kérjük mivel sok haszontalan utánzata van.
I doboz 60 fillér.
 Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

Védjegy: „Horgony“
A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
 pótéka
 egy régióknak bizonyított házi szer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynek, eszúrnak és meghűlésnek, bedörzsöléskeppen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjelzőjével ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárúban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest.
Dr Richter gyógyszerárú az „Arany oroszlánhoz“
 Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
 Mindennapi szétküldés.

A leghasznosabb és legcélszerűbb
karácsonyi ajándékok.

Kaphatók ezen cégtábláról ismert üzletünkben
Singer Co varrógéprezservénytársaságnál
ZALAEGERSEGE, Vármegyeház-tér 1. szám.

<p>Óh Jaj!</p> <p>Megfojt ez az átkozott köhögés.</p>	<p>Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatású</p> <p>Egger mellpasztillái, az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér. Fő- és szétküldési raktár: „NADOR“ GYÓGYSZERTÁR Budapest, V., Váci-körút 17.</p>	<p>Éljen!</p> <p>Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.</p>
<p>Kapható Zalaegerszegen: Kasztler Sándor, Kiss Lajos, Sümegen: E. Dervarics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerárúiban.</p>		

DROGERIA
 « AZ „ARANY KERESZT“-HEZ ZALAEGERSEGE. »
 Széchenyi-tér 4. szám. plebánia épület. Az „Arany-Báránny“ szállodával szemben

Legelegánsabb karácsonyi ajándék az ILLATSZER!

Erre való tekintettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy drogeriámban a legkitűnőbb angol és francia különlegességek már megérkeztek s a legfinomabb gyártmányokat ölelik fel. Így a L'x Houbigant, Roger & Gallet. E. Pinaut cégeknek mesés izléssel kiállított illatszerei. Különös figyelembe ajánlom tea-keverékemet, rum-, cognac- és pezsgő-különlegességeimet.
Zamatos GENTRY-kávé keverék kilója 3 K 20 f.

Megjegyzés: A fenti hirdetésben Zalaegerszegen.